

Avi
La veritable confessió
de Charlotte Doyle

Traducció de:
Lluís-Anton Baulenas

Avís important

No hi ha gaires noies de tretze anys acusades d'assassinat, dutes a judici i declarades culpables. Jo en vaig ser una. I la meva història encara té prou valor per ser explicada, tot i haver passat força anys enrere. Amb compte, però, això no és un relat del tipus *Història d'un noi entremaliat* o *El que la Kathy va fer*.¹ Si les idees fortes i l'acció us ofenen, no continueu llegint. Busqueu algun altre col·lega amb qui compartir el vostre temps lliure. Per la meva part, intentaré explicar la veritat, tal com la vaig viure.

Però abans de començar el relat del que em va passar, heu de saber una cosa sobre mi: transcorria l'any 1832 quan van tenir lloc aquells esdeveniments. En aquella època em deia Charlotte Doyle. I tot i que en conservo el nom,

1. Aquests dos llibres són reals: *Història d'un noi entremaliat* és del 1869 i *El que la Kathy va fer*, del 1872. (N. del T.)

no sóc –per raons que descobrireu de seguida– la mateixa Charlotte Doyle.

Com podria descriure quina mena de persona era? Als tretze anys era una noia que encara no havia començat a mostrar les formes, ni encara menys, el cor, d'una dona. La família fins i tot em vestia com una doneta, amb un capell cobrint els meus cabells bonics, amb faldilles llargues, sabates amb botons grossos i, com no podia ser d'altra manera, duia uns guants blancs. Desitjava de debò ser una dama. No era només la meva ambició, sinó el meu destí. I vaig acceptar-ho plenament, contenta, sense cap mena de pensament contrari. En altres paraules, crec que quan van passar aquells esdeveniments, no era gaire més ni gaire menys que el que aparentava: una acceptable noia normal i corrent amb pares de bona posició.

Tot i haver nascut a Amèrica,² entre els sis i els tretze anys vaig viure a Anglaterra, on el meu pare, dedicat a la manufactura de productes de cotó, també hi feia la funció d'agent per a diversos negocis americans. Però al començament de la primavera del 1832 va ser ascendit de càrrec i el van fer tornar a casa. Ardent defensor de la regularitat i l'ordre, va decidir que seria millor per a mi acabar el curs i no trencar-lo per la meitat. Ma mare –a qui no vaig veure mai en desacord amb ell– va acceptar la decisió de mon pare. Quan s'acabés el curs, els seguiria, a ells i el meu germà petit i la meva germana, fins a casa nostra, la de debò, a Providence, Rhode Island.

2. Als Estats Units és habitual referir-se a aquest país amb la forma Amèrica. (*N. del T.*)

Per tal que no penseu que la decisió dels pares de fer-me viatjar tota sola va ser presa a la babalà, us ensenyaré com en va ser, de lògica i fins i tot raonable.

En primer lloc, van pensar que si continuava interna a l'Escola Barrington per a Noies Brillants (amb la senyoreta Weed, eminent i pulcra directora, al capdavant) no perdria el curs.

En segon lloc, hauria de travessar l'Atlàntic –un viatge que podia durar, segons com, entre un i dos mesos– durant l'estiu, quan no hi ha activitat escolar oficial.

En tercer lloc, faria el viatge en un vaixell noliejat i conduït per la companyia del meu pare.

En quart lloc, el capità d'aquest vaixell havia adquirit una gran reputació –mon pare me n'havia informat– en matèria de travessies de l'Atlàntic ràpides i profitoses.

A més, hi havia dues famílies conegudes de la meua família que també havien reservat passatge en la mateixa embarcació. Aquella colla d'adults van prometre d'assumir la funció de vigilants de la meua persona. Sabent que en aquestes famílies també hi havia fills (tres noies precioses i un noi encantador) no veia l'hora de trobar-los i coneixe'ls.

Si teniu en compte que jo pràcticament no recordava res del viatge a Anglaterra quan tenia sis anys, podreu entendre per què veia el que s'acostava com si fos tot un divertiment, amb un vaixell gros i bonic i tot d'alegres mariners. I l'escola, ben lluny dels pensaments! I, a més, amb companys de la meua edat!

Encara un altre detall: em van regalar un dietari en blanc –que típic de mon pare!– amb la recomanació d'es-

criure cada dia un diari del meu viatge a través de l'oceà que esdevindria la prova del meu nivell d'educació. De fet, mon pare em va avisar que no sols llegiria el diari i me'l comentaria, sinó que faria una atenció particular a l'ortografia (un dels meus principals problemes).

El fet de mantenir aleshores aquell diari és el que em permet avui explicar detalladament tot el que va succeir, l'estiu del 1832, durant aquell viatge fatal a través de l'oceà Atlàntic.

PRIMERA PART

Just abans de fer-se fosc, el vespre del dia 16 de juny de 1832, em trobava caminant pels molls atapeïts de Liverpool, Anglaterra, seguint un home que es deia Grummage. Tot i ser només un col·laborador habitual del meu pare, el senyor Grummage era, com ell mateix, un cavaller. Va ser en qui el meu pare va delegar la realització de les darreres gestions de la meva travessia cap a Amèrica. Em va venir a rebre quan vaig arribar de l'escola amb el cotxe de línia. Llavors sí que ja em vaig veure feliçment instal·lada a bord del vaixell que mon pare havia triat prèviament.

El senyor Grummage vestia una levita negra i duia un copalta que augmentava la seva considerable alçada. El seu rostre ombrívol i groguenc no registrava cap emoció. Els seus ulls podrien haver estat els d'un peix mort.

–Senyoreta Doyle? –va demanar quan baixava del cotxe de Liverpool.

–Sí, senyor. És el senyor Grummage?

–Sí.

–Encantada de coneixe'l –vaig dir tot fent-li una reverència.

–Jo també a vostè –va replicar–. I ara, senyoreta Doyle, si és tan amable d'indicar-me quin és el seu bagul, ja tinc un home a punt perquè el carregui. Després, faci el favor de seguir-me i tot sortirà tal com ha de sortir.

–Puc acomiadar-me de la meva senyoreta de companyia?

–És necessari?

–Ha estat molt amable.

–Faci via, doncs.

En un núvol de nerviosisme vaig identificar el meu bagul, vaig abraçar la senyoreta Emerson (que m'havia acompanyat tan afectuosament en el trajecte) i vaig dir-li adéu amb llàgrimes als ulls. Tot seguit em vaig afanyar a tornar amb el senyor Grummage, que ja s'havia posat a caminar. Un mosso de mirada rude li anava darrere, amb el meu bagul carregat a l'esquena.

La nostra petita comitiva va aconseguir els molls en bon ordre. Em vaig sentir atreta instantàniament per aquell estol de vaixells que fondejaven davant nostre, tot eren pals i vergues tan atapeïts que semblaven les cerres d'un raspall. Pertot arreu on mirava veia muntanyes de reres mercaderies apilades fins a ben amunt. Bales de seda i tabac! Caixes de te! Un lloro! Una mona! I la sentor del mar, que esdevenia intoxicant per algú que no coneixia gaires més olors que les procedents de la gespa tallada i endreçada de l'Escola Barrington. A més, hi havia les desafiants colles de treballadors, mariners, i mercants. Tots

ells, homes ferotges i de pell colrada, que feien una gresca sorprenent enmig d'aquell capvespre. Al cap i a la fi, era el més deliciós dels caos, la més pacífica de les amenaces, però no pas per això menys excitant. De fet, d'alguna manera, tenia la sensació que tot allò es trobava allí només per a mi.

–Senyor Grummage! –vaig cridar alçant la veu per damunt d'aquell escàndol–. Com es diu el vaixell amb què viatjaré?

El senyor Grummage va alentir el pas un moment, em va mirar com si fos tota una sorpresa per a ell que jo fos allà, i em va dir que res de fer preguntes. Més endavant, es va treure de la butxaca un paper embolicat que semblava una paperina. Tot mirant-se'l de cua d'ull va pronunciar:

–El *Falcó Marí*.

–I és britànic o americà?

–Americà.

–Un vaixell mercant?

–Pot estar-ne segura.

–De quants pals?

–No ho sé.

–Les altres famílies seran a bord, ja?

–Diria que sí –va respondre amb un punt d'exasperació a la veu–. Per a la seva informació, senyoreta Doyle, vaig rebre un missatge dient-me que la partença s'havia ajornat, però quan vaig comprovar-ho directament amb el capità, ell mateix va informar-me que no era cert, que devia tractar-se d'un malentès. Està previst que el vaixell

parteixi demà al matí amb la primera marea del dia. Per tant, és evident que no hi ha retard.

I, per demostrar-ho, es va tornar a posar en moviment. Jo, tanmateix, incapaç de reprimir la meva excitada curiositat, vaig fer-m'ho per poder plantejar-li una altra pregunta:

–Senyor Grummage, i com es diu, el capità?

El senyor Grummage va aturar-se de nou, irritat, mirant-me de mala manera, però tot i amb això, va desenrotllar el paper i va consultar el seu document.

–Capità Jaggery –em va anunciar. I tot seguit, va tombar-se i va arrencar de nou a caminar.

–Eh! –va exclamar el mosso, tot d'una. Anava prop nostre i havia sentit la nostra conversa per casualitat. Tots dos, el senyor Grummage i jo, ens el vam quedar mirant.– Heu dit capità Jaggery? –va demanar.

–Et dirigeixes a mi? –va inquirir el senyor Grummage, fent-li veure clarament que si era així, acabava de cometre una falta de respecte molt seriosa.

–Sí, senyor –va fer l'home. El sentia xerrar damunt del meu cap.– I us he preguntat si jo havia sentit bé quan heu dit que ens dirigíem a un vaixell comandat per un tal capità Jaggery.

Va pronunciar «Jaggery» com si fos la cosa més repugnant.

–No parlava amb tu –va respondre-li el senyor Grummage.

–Però jo us he sentit igualment –va tornar-hi l'home.

16 I tot dient-ho, va descarregar el meu bagul sobre el paviment del moll amb un cop tan fort que vaig témer que

no l'hagués partit pel mig.– No penso fer ni una passa més endavant en direcció a res que tingui a veure amb el senyor Jaggery. Ni que em pagueu el doble. Ni una passa més.

–Escolta'm –va exclamar el senyor Grummage, indignat–. Et vas comprometre a...

–Tant se me'n dóna, si em vaig comprometre –va tallar-lo el mosso–. Em surt més a compte evitar aquest home que acceptar els vostres diners.

I sense més, va agafar i ens va deixar plantats.

–Atura't! Et dic que t'aturis! –va cridar el senyor Grummage. Va ser debades. El mosso havia fugit comes ajudeu-me.

El senyor Grummage i jo ens vam mirar l'un a l'altre. Jo amb prou feines sabia què pensar-ne. I ell, era prou clar, encara menys. Tanmateix, va reaccionar i va fer el que calia: inspeccionar la zona en cerca d'un altre mosso.

–Ei, tu! –va cridar al primer que va passar prop seu, tot atrafegat amb brusa de feina–. Tinc un xíling per a tu si carregues el bagul d'aquesta jove dama.

L'home va alentir el pas, va observar el senyor Grummage, va mirar-me a mi i tot seguit el bagul.

–Aquest? –va preguntar desdenyosament.

–Bé, no em costaria gens afegir un segon xíling –vaig oferir, pensant que es tractava d'un problema amb el preu.

–Senyoreta Doyle –va tallar-me el senyor Grummage–. Deixi'm gestionar-ho a mi.

–Dos xílings –va dir el mosso, ràpidament.

–Un –va replicar el senyor Grummage.

–Dos –va repetir el mosso. I va allargar la mà al senyor

Grummage, el qual només va posar-hi una moneda. Aleshores, l'home va tombar-se i va allargar la mà cap a mi.

De pressa i corrents, vaig posar-me a buscar una moneda a la meva bossa.

–Senyoreta Doyle! –va objectar el senyor Grummage.

–L'hi he promès –vaig xiuxiuejar, i vaig deixar caure la moneda a la mà oberta d'aquell home.

–Molt ben fet –va dir el mosso agraït amb un toc de mà a la gorra–. Tothom hauria d'imitar la seva manera de fer.

Aquesta referència als meus principis morals, de bondat, van provocar-me un esclat de plaer que amb prou feines vaig poder sufocar. Mentrestant, el senyor Grummage no parava d'aclarir-se la gola per indicar-me el seu desacord.

–Així doncs –va demanar el mosso–, on vol la jove dama que li porti el bagul?

–No t'importa, on! –va tallar-lo en sec el senyor Grummage–. Tu continua moll avall i quan arribem ja t'avisaré.

Amb els diners a la butxaca, l'home es va dirigir, amb caminar feixuc, cap al bagul, va carregar-se'l a l'esquena amb una facilitat astoradora si en considerem el pes i la mida, i va dir:

–Som-hi!

El senyor Grummage, sense perdre més temps, i potser temorós de les conseqüències de xerrar més, va posar-se en marxa una altra vegada.

Després d'una estona de dur-nos a través d'un munt de molls i de docs, es va aturar. Amb una mitja volta ens va anunciar:

—És aquí!

I va assenyalar cap a un vaixell amarrat davant nostre.

Gairebé no havia mirat cap a on assenyalaria que, darrere, vaig sentir una bona patacada. Espantada, em vaig girar i vaig veure el mosso que tot just acabàvem de llogar clavant la mirada al *Falcó Marí*, deixant el meu bagul a terra a corre-cuita i, com l'altre, sortint corrents sense dir res ni donar-nos cap explicació.

El senyor Grummage gairebé no va tenir temps ni d'observar de cua d'ull que el mosso s'allunyava ràpidament. Tot exasperat, va dir:

—Senyoreta Doyle, esperi'm aquí.

I amb unes quantes gambades ràpides va passar per la planxa de fusta que duia a bord del *Falcó Marí* i va desaparèixer de la meva vista.

No em vaig bellugar d'on era, tot i les ganes que tenia de pujar a bord i trobar-me amb aquells nois tan encantadors que havien de ser els meus companys de viatge. Vaig estar-me una mitja hora esperant al moll sota la minvant claror del dia, contemplant el vaixell.

Dir que em vaig alarmar molt o poc a la vista del *Falcó Marí* seria una bajanada. No tenia la més remota noció sobre possibles supersticions o coses per l'estil. No, el *Falcó Marí* era un vaixell com tantíssims d'altres. Ja n'havia vistos abans i n'hauria de veure més endavant. Bé, potser era més petit i vell del que jo havia imaginat, però res més. Amarrat al moll, cavalcava tot elegant damunt la mar grossa. El seu ormeig, enquitranat de negre com a protecció contra l'aigua salada, s'elevava damunt

meu, fosques escales vers un cel cada cop més fosc, i, de fet, les vergues de sobregoneta semblaven perdre's dins la nit que queia. Les seves veles, lligades i embolicades, és a dir, rissades, eren com mànegues de neu recent, caiguda sobre tot d'arbres alterosos.³

Ras i curt, el *Falcó Marí* era el que es coneix com un veler bergantí rodó, un vaixell de dos pals (amb un masteleret de suport darrere el pal major) d'unes set tones de pes, trenta-dos metres i mig més o menys de proa a popa i trenta-nou i mig cap amunt, des de la coberta fins a l'extrem del pal major. La seva construcció potser datava de finals del segle divuit o principis del dinou. El buc era de color negre i les amures, de color blanc. Els pals, inclinats una mica enrere, eren quadrats. També tenia un bauprès, que sortia enfora des de proa com si fos la banya d'un unicorn.

Realment, l'únic d'aquest vaixell amb un aspecte especial era un mascaró de proa tallat que representava un falcó marí blanc pàl·lid, situat sota el bauprès. Les ales semblaven impel·lir-lo des de la proa, amb el cap estès endavant, el bec obert, i traient fora una llengua tota vermella, com si xisclés. Enmig de la claror minvant que regira-

3. Em veuré en la necessitat d'usar uns quants mots concrets durant el meu relat que podrien resultar poc familiars (com ara ormeig, vergues de sobregoneta, rissar...). Eren mots desconeguts per mi quan vaig pujar a bord del vaixell per primer cop, i els vaig anar aprenent durant el decurs del meu viatge. Com que molta gent d'avui en dia tampoc no els coneix, he inclòs un diagrama del *Falcó Marí* en l'apèndix que hi ha al final del relat. El lector pot consultar-lo de tant en tant, i així podrà comprendre millor a què em refereixo. El diagrama també m'estalviarà explicacions innecessàries i no alentirà la meua narració.

Pel que fa al recompte del temps a bord del vaixell, també en trobareu una explicació completa a l'apèndix.

va i distorsionava els volums, vaig descobrir sobtadament que aquella figura s'assemblava més a un àngel venjador i rabiós que no pas a un dòcil ocell.

La foscor va anar creixent i el moll es va anar buidant. Tenia ganes de pujar per la planxa i anar a buscar el senyor Grummage. Però, ai las!, van prevaldre les meves bones maneres. No em vaig bellugar d'on era, dreta enmig d'un estat de somieig, sense pensar en res.

Però gradualment, com si desplegués un telescopi, vaig començar a adonar-me que estava observant una cosa enganxada en una de les cordes que amarraven el vaixell per la popa. Em va recordar una imatge que havia vist temps enrere. Era la d'un peresós, un animal que es penja i despenja per les plantes enfiladisses de la jungla. Però allò, ho vaig anar percebent, era un home. Semblava que es cargolava amunt des del moll cap al *Falcó Marí*. Tot just m'adonava del que estava veient que l'home va abordar el vaixell i va desaparèixer.

Encara no havia tingut temps d'assimilar aquella visió que vaig sentir tot de crits furiosos. Em vaig girar i vaig veure aparèixer el senyor Grummage per la barana de la banda del pal major, embolicat en una discussió amb algú que estava fora de la meva vista. El cavaller mirava cap a mi repetidament, gesticulava en la meva direcció com si jo fos el tema de la seva acalorada discussió.

Al final, el senyor Grummage va tornar a baixar cap al moll. Mentre s'acostava, vaig adonar-me que venia amb la cara encesa i uns ulls colèrics que em van alarmar.

–Hi ha cap problema? –vaig preguntar en un xiuxiueig.

–Cap ni un! –va exclamar–. Tot continua tal com era pre-

vist. A vostè l'esperaven, la càrrega ja és al vaixell i el capità està a punt per salpar. Però... –Va separar-se una mica, va mirar enrere de la nau i va girar-se una altra vegada cap a mi.– Només que... En fi, aquelles dues famílies, les que havien de viatjar amb vostè... encara no han arribat.

–Ja arribaran –vaig dir tot intentant tranquil·litzar-me.

–No és ben bé així –va fer el senyor Grummage–. El primer oficial m'ha informat que una de les famílies ha enviat una nota dient que no arribarien a Liverpool a temps. L'altra família té un dels fills seriosament malalt. No creuen que puguin viatjar.

Un cop més, el senyor Grummage va mirar el *Falcó Marí* de cua d'ull, com si, d'alguna manera, tot plegat fos culpa del vaixell.

Va continuar, de nou cap a mi:

–Tal com estan les coses, el capità Jaggery no vol acceptar de cap de les maneres sortir amb retard. Molt apropiat. L'home té les seves ordres.

–Però senyor Grummage –vaig preguntar-li espantada–, què faré, jo?

–Què farà? Senyoreta Doyle, el seu pare ha ordenat ben clar que vostè ha de viatjar amb aquest vaixell i segons aquest calendari. Tinc ordres escrites ben específiques sobre això. No ha deixat diners per arranjar-ho d'altra manera. Pel que fa a la meva persona, haig de partir cap a Escòcia aquest vespre mateix a causa d'uns negocis que m'urgen.

–Però, de cap de les maneres –vaig cridar, molesta més pel to del senyor Grummage que no pas per les notícies–, de cap de les maneres pot fer-me viatjar tota sola!

–Senyoreta Doyle –va tornar-hi–, a bord d’un vaixell amb la tripulació completa difícilment pot dir-se que viatjarà tota sola.

–Però... són tots una colla d’homes, senyor Grummage! I jo sóc una noia. No estaria bé! –vaig cridar amb la confiança absoluta que no feia sinó convertir-me en l’eco dels sentiments dels meus pares estimats.

El senyor Grummage va dir tot tibat i en veu alta:

–Senyoreta Doyle, en el meu món, els judicis sobre el que és correcte i el que no és correcte, els deixem al nostre Creador, no a les criatures com vostè. Ara, tingui la bondat de pujar a bord del *Falcó Marí* d’una vegada!